TÜRKMEN
TÜRKÇESİ

TÜRKMEN TÜRKÇESİ

TÜRKMEN TÜRKÇESİ

TÜRKMENCE OKUMA VE ANLAMA İLE İLGİLİ DERSLER

TL 2043 TÜRKMEN TÜRKÇESİ OKUMA-ANLAMA I
(TÜRKMEN TÜRKİSH READİNG COMPRHENSİON I)

TL 2048 TÜRKMEN TÜRKÇESİ OKUMA-ANLAMA II
(TÜRKMEN TÜRKİSH READİNG COMPRHENSİON II)

TÜRKMEN
TÜRKÇESİ

TÜRKMEN TÜRKÇESİ

TÜRKMENCE OKUMA VE ANLAMA İLE İLGİLİ DERSLER

DÜŞÜNMEK ÜÇİN

- OKAP BİLMELİ
- DİŇLÄP BİLMELİ
- AŇLAP BİLMELİ

TÜRKMEN TÜRKÇESİ

Ders Kodu	Yarıyıl	Ders Adı	T/U/L	Türü	Öğrenim Dili	AKTS
TL 2043	1	Türkmen Türkçesi Okuma-Anlama I	2		Türkmence	3

Dersin amacı,

- ***öğrencinin kendisiyle,***
- ***ailesiyle,***
- ***çevresiyle ve***
- ***özel günlerle***

ilgili metinleri okuma anlama becerilerini geliştirmektir.

TÜRKMEN TÜRKÇESİ

EDEBİYATLAR VE DİĞER KAYNAKLAR

BABAYEV, K., (1972) Türkmen Diliniň Praktiki Stilistikası. Aşgabat.
BABAYEV, K., (1982) Resmi Dokumentleriň ve Iş Kagyzlaryň Dil Medeniyeti. Aşgabat.
BABAYEV, K., (1983) Diliň Obrazlı Şerişdeleri. Aşgabat.
BABAYEV, K., (1983) Dokumentleriň ve Iş Kagızlarınıň Türkmen Dilinde Yazılışı. Aşgabat.
BABAYEV, K., (1983) Türkmen Diliniň Stilistikası. Aşgabat.
BABAYEV, K., (1989) Türkmen Diliniň Stilistikası. Aşgabat.
GELDİMIRADOV, A., (1983) Türkmen Edebi Dilinde Variantlaşma. Aşgabat:Ilım.
NEPESOV, G., (1993) Türkmen Edebi Diliniň Publisistik Stili. Aşgabat.
NIYAZOV, S., (1994) Stilistikanı Övretmegiň Esasları. Aşgabat.
ŞIHIYEVA, O., (1996) Türkmen Dili ve Sözleyiş Sungatı.
TÄÇMIRADOV, T., (1976) Türkmen Edebi Diliniň Orfografiyasınıň Sovet Dövründe Formirlenişi.Aşgabat.
TÄÇMIRADOV, T., (1978) Türkmen Diliniň Orfoepik Sözlügi. Aşgabat.
TÄÇMIRADOV, T., (1979) . Dil Medeniyetiniň Meseleleri. Aşgabat.
TÄÇMIRADOV, T., (1979) Türkmen Sözleýiş Medeniyeti Boyunça Oçerkler. Aşgabat.
TÄÇMIRADOV, T., (1980) Sözleyiş Medeniyetiniň Aktual Meseleleri. Aşgabat.
TÄÇMIRADOV, T., (1988) Türkmen Sözleyiş Medeniyetiniň Käbir Meseleleri. Aşgabat.
JANOS SİPOŞ (2012) TÜRKMEN KÜLTÜREL ARAŞTIRMALARI CD-I,II
TÜRKMEN RADİYO OYUNLARI (2011) Türkmen Türkçesinde CD-I,II
GARABAYEV, B., (1994) Türkmençe-Türkçe Gepleşik Sözlügi. Aşgabat: Gözyetim.
GÜCÜKOV, S., (1997) Alkışlar-Dilegler Sözlügi. Aşgabat.
DURDIYEV, H., (1993) Gözellik: Estetiki Söhbet. Aşgabat: Magarıf.
SARIYEV, B., (1994) Türkmen Sözleyşiniň Altın Sözlügi. Aşgabat:Magarıf.

OKUMA-ANLAMA

GATNAŞYK BILEN BAGLANYŞYKLY TEKSTLER

14-nji hepde üçin tekstleri tapyň: «ÇENDIR TOPRAGYNYŇ SYRLY ŞEKILLERI»

OKUMA-ANLAMA

Balkan welaýaty türkmeniň hazyna baý künjekleriniň biri. Olar bir demiňde sanap soňuna çykardan köpdür. Hydyr gören toprakda aýagyňy basan ýeriň hazyna, gözüňi aýlan künjegiň gudrat bolup dur. Ol gözbaşyny gadymyýetiň çuňluklaryndan alyp gaýdýan özboluşly milli medeniýeti, şemalganat aty, älemgoşar öwüşginli halysy, tebigy şypahanalar - Mollagara melhemi, goýny şypaly Hazar deňzi, keremli-dünýäli daglary bilen meşhurlyk gazanan ülkedir.

OKUMA-ANLAMA

"Çendir jülgesindäki bu suratlar türkmen topragynda iň ilkinji tapylan, daşa çekilen gadymy žiwopis bolany üçin, bularyň ylmy ähmiýeti diýseň uludyr. Bu ýadygärligiň giňişleýin öwrenilmäge mynasyplygy gürrüňsizdir. Onsoňam, şu wagta çenli bize näbelli täze suratlaryň tapylaýmagy ähtimal... Ilki bilen Çendiriň suratlaryny öwrenijileriň öňünde olaryň döreýşini we haýsy döwre degişlidiklerini aňryujy mümkin boldugyndan anyklamak durýar".

OKUMA-ANLAMA

Aslynda türkmençilik diýen añlatmanyñ türkmeni türkmen edendigine biz şu döwürde aýdyñ göz ýetirdik. Türkmen aga bu gün aslyna, halky halk edýän taryhyna, medeniýetine, milli däp-dessuryna gowuşdy. Şeýle ajaýyp döwürde gadymy medeni mirasymyzy iş edinip öwrenjek alymlaryñ tapyljakdygyna ynamymyz uly. Amanmämmet DURDYÝEW.

OKUMA-ANLAMA

Häzirki wagtda Türkmenistan özüniň baý taryhy, milli mirasy, ylmy ähmiýetli arheologiýa ýadygärlikleri, dünýäde seýrek duş gelýän dinozawrlaryň aýak yzlary, «Garagum ýalkymy», şeýle hem, başga-da birnäçe täsin ýerleri bilen syýahatçylaryň ünsüni özüne çekýär. Türkmen topragy däp-dessurlaryň, myhmansöýerligiň, milli medeniýetiň hem mekanydyr. «Açyk gapylar» syýasatynyň netijesinde, ýurdumyza gelýän jahankeşdeleriň sany hem ýylsaýyn artýar. Şol syýahatçylaryň örän uly gyzyklanma bilen syýahat edýän ýerleriniň biri hem, Gadymy Dehistandyr.

TÜRKMEN TÜRKÇESİ

ARKADAGYŇ SAGLYK HEM SAGDYNLYK SYİASATY

Aslynda, saglyk hem sagdynlyk düşünjeleri biri-biri bilen ayrylmaz baglanyşyklydyr. Çünki bedende saglyk bolmazdan, sagdynlyk hakda gürrüň etmegem kyn bolar. Şoňa görä, hormatly Prezidentimiz ıurdumyzyň saglygy goraıyş ulgamynyň işini birjik-de ünsden düşürenok. Paytagtymyzda we welaıatlarda gurulıan kesel anyklayyş merkezleri, hassahanalar milli binagärligimiziň döwrebap keşbinde binalandyrylyp, lukmançylyk enjamlarynyň iň kämil görnüşleri bilen üpjün edilyär.

ARKADAGYŇ SAGLYK HEM SAGDYNLYK SYİASATY

Muny «Türkmenistan — Beýik Ýüpek yolunyň yüregi» yylynda ulanylmaga berlen «Awaza» şypahanasynyň, Lebap welayatynyň köpugurly hassahanasynyň, Mary şäheriniň çagalar hassahanasynyň, şeyle-de welayatlarymyzda açylan saglyk edaralarydyr çaga dogrulıan öyleriň mysalynda aydyň göyäris.

TÜRKMEN TÜRKÇESİ

ARKADAGYŇ SAGLYK HEM SAGDYNLYK SYİASATY

Yeri gelende aytsak, geçen yyl welayatlarymyzda saglyk maksatly desgalaryň yene-de birnäçesiniň düybi tutuldy. «Halkyň saglygy — döwletiň baş baylygy» diyip, öz rayatlarynyň saglygy hakda yzygiderli alada edyän lukman Liderimiziň tagallasy bilen biziň yurdumyzda köp keselleriň öňi alnyp, adamlaryň saglygy düypli gowulandy. Bu bolsa watandaşlarymyzyň köpçülikleyin sport bilen meşgullanmaklary, sagdyn bedenli yaşamaklary üçin giň yol açdy. Netijede, soňky yyllarda sport bilen gyzyklanyanlaryň, hormatly Prezidentimiziň gurduryp beren döwrebap sport desgalarynda yzygiderli türgenleşyänleriň sany göz-görtele artdy.

TÜRKMEN TÜRKÇESİ

ARKADAGYŇ SAGLYK HEM SAGDYNLYK SYİASATY

«Sport sagdynlygyň gözbaşydyr. Sporta bolan söygi — munuň özi durmuşa bolan söygüdir. Öz-özüňi beden we ruhy taydan taplamak, sagdyn yaşamak türkmen halkynyň umumydünyä medeniyetinde galdyran nusgalyk milli yörelgesidir» diyyän hormatly Prezidentimiz geçen yylyň 26-njy yanwarynda geçiren Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiniň giňişleyin mejlisinde «Türkmenistanyň Sport we yaşlar syyasaty ministrligini döretmek hakynda» Permana gol çekdi.

TÜRKMEN TÜRKÇESİ

ARKADAGYŇ SAGLYK HEM SAGDYNLYK SYİASATY

Munuň özi «Türkmenistan — Beyik Yüpek yolunyň yüregi» yylynyň sport äleminde uly taryhy waka boldy diiip, gypynçsyz aydyp bileris. Çünki döwletimiziň sport we yaşlar baradaky syyasatyny utgaşykly alyp barjak bu ministrlik beden we ruhy taydan sagdyn, pikirleniş ukyby kämil, iş öndürijiligi yokary, watanperwer hem medeniyetli, belent adamkärçilik sypatlaryny özünde jemleyän gujurly yaşlary terbiyeläp yetişdirmekde möhüm ähmiyete eye bolar.

TÜRKMEN TÜRKÇESİ

ARKADAGYŇ SAGLYK HEM SAGDYNLYK SYİASATY

Beyle yaşlar bolsa jemgyyetde sagdyn durmuş yörelgelerini wagyz etjek, bütin dünyäde türkmen sportunyň abrayyny belende göterjek, öndürijilikli zähmetleri bilen Watanymyzyň köpugurly ösüşlerine saldamly goşantlaryny goşjak asylly ynsanlar bolup yetişerler. Bu pikirimizi geçen yylyň oktyabr ayynyň başynda «Awaza» milli syyahatçylyk zolagynda geçirilen Hazaryaka döwletleriniň mekdep medeni-sport festiwalynda türkmen çagalarynyň gazanan üstünlikleri-de subut edyär.

ARKADAGYŇ SAGLYK HEM SAGDYNLYK SYİASATY

Bedeni taplamakda sportuň ornuna uly üns beryän milli Liderimiz her yyl köpçülikleyin sportuň dürli görnüşlerine badalga berip, özi nusgalyk görelde görkezyär. Geçen yyl hem döwlet Baştutanymyzyň at münmekde, «Saglyk yoluny» ylgap geçmekde, welosiped sürmekde, «Awaza» sport toplumyndaky, Olimpiya şäherçesindäki türgenleşik zallarynda sport enjamlarynda dürli maşklary yerine yetirmekde nusgalyk göreldesine birnäçe sapar şayat bolduk.

TÜRKMEN TÜRKÇESİ

ARKADAGYŇ SAGLYK HEM SAGDYNLYK SYİASATY

Biziň yurdumyz indi welosiped sporty bilen köpçülikleyin meşgullanyan döwlet hökmünde bütin dünyäde tanalyar. 2018-nji yylyň 1-nji iyunynda «Aşgabat» köpugurly sport toplumynda 3 müň 246 adamyň gatnaşmagynda welosiped boıunça okuw-türgenleşik tälim beriş sapagy geçirilip, onuň bu ugurda iň köpçülikleyin tälim beriş sapagy hökmünde Ginnesiň rekordlar kitabyna girizilmegi, şeyle hem BMG-niň Baş Assambleyasynyň 72-nji maslahatynda hormatly Prezidentimiziň başlangyjy esasynda her yylyň 3-nji iyunyny «Bütindünyä welosiped güni» diyip, yglan etmek hakynda Kararnamanyň kabul edilmegi aydanlarymyzyň anyk güwäsidir.

TÜRKMEN TÜRKÇESİ

ARKADAGYŇ SAGLYK HEM SAGDYNLYK SYİASATY

Soňky yyllarda yurdumyzda professional sporty ösdürmäge-de ayratyn üns berilyär. Türgenleriň türgenleşmekleri üçin zerur şertleriň ählisi döredilyär. Milli Liderimiz halkara yaryşlarynda yeňiji bolan türgenlerimizi yaşayyş jaylarydyr yeňil awtoulaglar, orden-medallardyr pul bayraklary bilen sylaglayar.

TÜRKMEN TÜRKÇESİ

ARKADAGYŇ SAGLYK HEM SAGDYNLYK SYİASATY

Geçen yyl Garaşsyz Watanymyzda dünyä möçberli iki yaryşyň — sentyabr ayynda yokarda yatlanan «Amul — Hazar 2018» halkara awtorallisiniň hem-de noyabr ayynda Agyr atletika boyunça dünyä çempionatynyň üstünlikli geçirilmegi yurdumyzyň sport durmuşynda öçmejek yz goyan wakalar boldy. Bu yaryşlar türkmen sportunyň dünyäniň uly sportuna garylyp-gatylmagyna badalga bolup, hemişelik Bitarap döwletimiziň we asly halal halkymyzyň Yer yüzündäki at-abrayyny yene bir gez belende göterdi.